УДК 657

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В КРАЇНАХ «ВЕЛИКОЇ СІМКИ»

FEATURES OF COMPILATION OF FINANCIAL STATEMENTS IN COUNTRIES OF THE «GREAT SEVEN»

Сторожук Т.М.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри бухгалтерського обліку,
Університет державної фіскальної служби України

Дойонко А.М.
магістр,
Університет державної фіскальної служби України

Storozhuk Tetyana
Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of Accounting
University of the State Fiscal Service of Ukraine

Doionko Anastasiya
Master of the Department of Accounting
University of the State Fiscal Service of Ukraine

У статті узагальнено зарубіжний досвід передових країн світу та визначено ефективні підходи до розкриття та подання інформації про діяльність суб'єктів господарювання у фінансовій звітності з метою запровадження в практику підприємств України для розширення інформаційних можливостей відповідно до потреб внутрішніх та зовнішніх користувачів. Досліджено відмінності у підходах до змісту фінансових звітів та розглянуто склад основних форм фінансової звітності у передових країнах світу. Виявлено, що національна практика складання фінансової звітності переважно відповідає міжнародним стандартам, тому всі позитивні тенденції та хороший досвід є доцільними до використання в практичній діяльності підприємств України, що, своєю чергою, поліпшить позицію країни в міжнародних економічних рейтингах.

Ключові слова: *фінансова звітність, Міжнародні стандарти фінансової звітності, форми звітності, баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про рух грошових коштів, примітки до фінансових звітів.*

В статье обобщен зарубежный опыт передовых стран мира и определены эффективные подходы к раскрытию и представлению информации о деятельности субъектов хозяйствования в финансовой отчетности с целью внедрения в практику предприятий Украины для расширения информационных возможностей соответственно нуждам внутренних и внешних пользователей. Исследованы различия в подходах к содержанию финансовых отчетов и рассмотрен состав основных форм финансовой отчетности в передовых странах мира. Обнаружено, что национальная практика составления финансовой отчетности в основном соответствует международным стандартам, поэтому все положительные тенденции и хороший опыт подходят для использования в практической деятельности предприятий Украины, что, в свою очередь, улучшит позиции страны в международных экономических рейтингах.

Ключевые слова: *финансовая отчетность, Международные стандарты финансовой отчетности, формы отчетности, баланс, отчет о прибылях и убытках, отчет о движении денежных средств, примечания к финансовым отчетам.*

The article summarizes the international experience of the advanced countries of the world and identifies effective approaches to the disclosure and presentation of information on the activities of business entities in financial reporting in order to introduce the practice of Ukrainian enterprises to expand information capabilities, respectively, to internal and external users. The differences in the approaches to the composition and content of financial reports were investigated, and the composition of the main financial reporting forms in the advanced countries of the world: USA, Canada, Great Britain, Germany, France, Italy, Japan was considered. The results of the analysis show that there is no single approach to the composition of mandatory financial reporting forms in foreign countries. It was also found that the national practice of drawing up financial statements basically complies with international standards,

therefore all positive trends and good experience are appropriate for use in the practice of Ukrainian enterprises, which, in turn, will improve Ukraine's position in international economic ratings. Therefore, following the example of the United States and Canada, public financial statements should be used as the cheapest but most effective advertising of an enterprise. The UK should take the experience of preparing other types of financial statements for general purpose and presenting such statements in the form of publications in the press, on websites. The German experience is valuable in drawing up a management report. In Italy, the practice of filing accounting policies in the notes to the financial statements should be adopted, and in France, the abbreviated version of the financial statements of small enterprises should be submitted, when the report and comments provide a summary. Despite compliance with international financial reporting standards, each country has its own history and features of the formation of financial statements. The composition and content of financial reporting forms depends on the state economic policy.

Key words: *financial statements, International Financial Reporting Standards, reporting forms, balance sheet, income statement, cash flow statement, notes to financial statements.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливиминауковими чи практичними завданнями. В умовах стрімкої глобалізації помітну роль відіграє рівень економічного розвитку країн та якості життя, адже саме від цих показників залежить досягнення країнами лідерських позицій. Країни-лідери мають можливості виявляти нові міжнародні загрози для вирішення економічних завдань, а також володіють низкою переваг порівняно з іншими (інвестиції, природні ресурси, ринковий потенціал). «Велика сімка» є одним із найважливіших суб'єктів міжнародних економічних відносин, оскільки саме проблеми економіки належать до причин створення цієї групи. З огляду на це, досить вагомого значення та актуальності набуває питання дослідження систем бухгалтерського обліку і фінансової звітності цих країн, оскільки саме фінансова звітність відіграє роль «мови бізнесу» в міжнародному економічному просторі і забезпечує отримання конкурентних переваг потенційними інвесторами, що, своєю чергою, сприятиме розвитку економіки країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Проблемі розкриття теоретичних та практичних аспектів щодо складання фінансової звітності у зарубіжних країнах присвячено досить багато праць вітчизняних науковців, серед яких найбільш відомими є: Д.М. Трачова, І.О. Руда, В.Д. Зелікман, Л.В. Гуцаленко, С.Ф. Голов, М.В. Патаридзе-Вишинська, Р.В. Скалюк та ін. Але, незважаючи на підвищену увагу з боку науковців, деякі аспекти формування фінансової звітності у передових країнах світу є недостатньо розкритими у вітчизняній літературі, а тому потребують подальшого вивчення та узагальнення.

Формулювання цілей статті **(постановка завдання)**. Метою дослідження є узагальнення зарубіжного досвіду передових країн світу та визначення ефективних підходів до розкриття та подання інформації про діяльність суб'єктів господарювання у фінансовій звітності з метою запровадження в практику підприємств України для розширення інформаційних можливостей на потреби користувачів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуваннямотриманих наукових результатів. Тенденції сучасної національної політики у сфері економіки, спрямовані на пошук шляхів та безпосередню реалізацію інтеграційних процесів у рамках світового економічного простору, зумовлюють необхідність більш детального дослідження вітчизняними науковцями зарубіжного досвіду розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності суб'єктів господарювання для вдосконалення інформаційної функції бухгалтерського обліку та фінансової звітності, інтеграції України у світове господарство і досягнення лідерських позицій на міжнародному рівні.

Д.М. Трачова та Л.А. Сахно вважають, що для залучення інвестицій у вітчизняну економіку потрібно підвищувати прозорість українського бізнесу, у тому числі впроваджуючи стандарти, зрозумілі західним інвесторам. «Необхідність складати фінансову звітність за міжнародними стандартами виникає в першу чергу у підприємств, що працюють з іноземними банками й інвесторами. Такі компанії можуть розраховувати на зниження процентної ставки під час залучення фінансування з-за кордону, оскільки інвестор у цьому разі здатний об'єктивно оцінити ризики, що закладаються в ставку по кредиту» [1, с. 272].

Фінансова звітність підприємств різних країн світу має певні відмінності, зумовлені соціальними, економічними, політичними та іншими чинниками. Відмінності у підходах до змісту фінансових звітів значно ускладнюють аналіз інформації і прийняття рішень в умовах розвитку транснаціональних корпорацій, міжнародної торгівлі та глобалізації фінансових ринків.

Для забезпечення гармонізації фінансової звітності 29 червня 1973 р. було створено Комітет із Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку на основі угоди професійних організацій бухгалтерів Австралії, Великобританії, Ірландії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Мексики, США, Франції та Японії. За роки діяльності Комітету було видано 41 міжнародний стандарт бухгалтерського обліку [2, с. 154]. Із 2000 р. Комітет перейменовано на Раду з міжнародних стандартів фінансової звітності і здійснюється поступо-

вий перехід від міжнародних стандартів обліку до міжнародних стандартів фінансової звітності з огляду на можливість стандартизації лише фінансової звітності та недоцільність стандартизації обліку через облікову політику суб'єктів господарювання.

За результатами аналізу літературних джерел виявлено, що єдиного підходу до складу обов'язкових форм фінансової звітності в зарубіжних країнах не існує. Стандарти, що визначають складання фінансової звітності в різних країнах, мають різні назви (у США та Японії – система загальноприйнятих принципів, у Великобританії – документи про стандарти фінансової звітності, у Франції – норми, а в Україні – положення), однак їх структура й призначення у цілому однакові [3, с. 23]. На відміну від вимог національного законодавства щодо складу обов'язкових форм фінансової звітності у низці країн «Великої сімки» (США, Канаді, Великобританії, Італії, Німеччині, Японії, Франції) її структура має або дещо спрощений вигляд, або, навпаки, розширений.

Річні звіти підприємств складаються на основі даних фінансової бухгалтерії, тому вони отримали назву фінансових звітів. Відповідно до вимог регламентації обліку та звітності багатьох країн, вони адресовані акціонерам, але через рекламний характер побудовані так, щоб упевнити читача в солідності підприємства, підкреслити фінансову могутність, економічний потенціал, авторитет у діловому світі, викликати в акціонерів довіру і показати вигідність вкладання капіталу у сферу діяльності цього підприємства. Це, як правило, сприяє залученню в оборот підприємства додаткових капіталів [4] та не використовується підприємствами України.

Щоб активно впливати на поведінку майбутніх інвесторів капіталу, під час складання фінансових звітів велику увагу приділяють не тільки наочності опублікованих даних, а й зовнішньому оформленню звітних публікацій. Фінансові звіти видають у вигляді спеціальних брошур і великим тиражем. Видання ефектно оформлюють великою кількістю діаграм, малюнків і фотографій обсягом 20–30 сторінок. Особливих успіхів у справі вдосконалення зовнішнього оформлення звітних публікацій досягли великі компанії США і Канади [5, с. 175]. Структура звітів, які публікуються, будується так, щоб зацікавити читача, привернути його увагу, перш за все, на найважливіші боки діяльності і відвернути увагу від негативних явищ.

Якщо говорити про США і Канаду, то у цих країнах «Великої сімки» фінансова звітність включає в себе: баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про рух грошових коштів, звіт про нерозподілений прибуток, звіт про акціонерний капітал та примітки до фінансових звітів.

Баланс та звіт про прибутки і збитки характеризуються компактністю подання інформації, укрупненням та аналітичністю показників. На початку річних звітів міститься короткий огляд основних показників діяльності підприємств за звітний рік, наприклад сума виручки від продажу, чистий прибуток, оголошені дивіденди, сума цінних паперів, призначених для майбутніх капіталовкладень, число акціонерів, кількість робітників і службовців, середньотижневий заробіток одного працівника [5, с. 175].

Також у фінансових звітах США та Канади наводиться текст доповіді правління для своїх акціонерів, а також присутній розділ, який містить показники, що характеризують фінансово-господарську і комерційну діяльність компанії за 5–10 останніх років. У заключній частині фінансових звітів подаються основні форми бухгалтерської звітності, які містять інформацію за звітний рік. Хоча фінансова звітність подається в кінці звітного періоду, вона є найбільш інформативним джерелом, саме вона викликає найбільший інтерес. Структура фінансового звіту – необов'язкова і відрізняється на окремо взятих підприємствах.

Головне призначення фінансової звітності у США та Канаді полягає у тому, що за допомогою неї можна прослідкувати тенденцію розвитку компаній, оцінити науково-технічний рівень продукції та її конкурентоспроможність, визначити їхній економічний та виробничий потенціал, платоспроможність та кредитоспроможність. Чинне законодавство США зобов'язує щорічно друкувати звіти в періодичних виданнях фірми, що створені на правовій основі акціонерних товариств. Фірми інших організаційно-правових структур таких вимог не дотримуються, проте багато з них представляють дані про результати своєї діяльності інформаційно-довідковим агентствам або друкують їх для реклами. Це підтверджує нашу думку про одну із важливих функцій фінансової звітності загального користування як найдієвішої, але найдешевшої реклами підприємства.

Цікавим є підхід до змісту фінансової звітності у Великобританії. У Положенні про принципи фінансової звітності аналогічно до Концептуальних основ підготовки та представлення фінансової звітності в системі МСФЗ виділяються різні типи фінансової інформації, яка надається зовнішнім користувачам [6, с. 148]. Виділено такі категорії фінансової інформації [6, с. 148]:

а) фінансова звітність спеціального призначення (special purpose financial reports) – фінансова інформація, що надається суб'єктами господарювання у формі, необхідній зовнішнім користувачам, які мають на це право (наприклад, звіти для регулюючих органів, податкових органів, банківських установ);

б) фінансова звітність загального призначення (general purpose financial reports) – фінансова інформація, що надається підприємствами для задоволення потреб широкого кола зовнішніх користувачів і включає:

– фінансові звіти загального призначення (general purpose financial statements) – річні, проміжні й інші фінансові звіти (основні фінансові звіти і примітки (пояснення) до них) – фінансова звітність у вузькому розумінні;

– інші типи фінансової звітності загального призначення (other types of general purpose financial report) – наприклад, звіти директорів, звернення голови правління, операційні й фінансові огляди, аналіз даних за попередні періоди, листи до акціонерів тощо;

в) інша фінансова інформація (other financial information) – фінансова інформація, яка не розкривається безпосередньо компанією (інформація аналітиків, публікації в пресі).

Законодавство Великобританії щодо бухгалтерського обліку надає бухгалтерам більшу свободу дій, ніж в інших країнах. Одним з основних принципів британської бухгалтерської системи є превалювання сутності над формою. Він дає змогу відходити від загальноприйнятих стандартів і складати фінансову звітність для відображення реального стану речей [7]. Згідно з вимогами законодавства Великобританії, всі фірми повинні щорічно подавати фінансову звітність на аудиторську перевірку, а саме такі форми звітності, як баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про рух грошових коштів (в окремих випадках) та примітки до звітності. Внаслідок впливу директив ЄС зовнішній вигляд та зміст бухгалтерських документів, які діють у Великобританії, суттєво змінилися, але через неоднозначне тлумачення деяких облікових принципів бухгалтерська практика у цій країні залишається однією з найконсервативніших у Європі [4].

Для більш повного використання аналітичних можливостей форм фінансової звітності та кращого задоволення потреб користувачів в інформації Україні варто запозичити досвід Великобританії щодо підготовки інших типів фінансової звітності загального призначення у вигляді звітів директорів, звернення голови правління, листів до акціонерів, операційних і фінансових оглядів, аналізу даних за попередні періоди тощо та представлення іншої фінансової інформації про діяльність підприємств через публікації в пресі, на сайтах та інформації незалежних аналітиків.

У Німеччині фінансова звітність включає у себе такі основні фінансові звіти, як баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до них, а також опис компанії, її виду діяльності, місцезнаходження, складу вищого керівництва. Особливістю облікової системи Німеччини є застосування двох видів звітності – комерційної і податкової, складеної на підставі комерційної, але зміненої відповідно до податкових правил [5, с. 175]. Обов'язковим для річного звіту є широкий текстовий розділ – «Управлінський огляд і аналіз фінансового стану та результатів діяльності», який включає дві частини [4]:

1) аналіз фінансового стану компанії та чинників, які на нього впливають;

2) перспективи майбутнього розвитку компанії.

Більшість компаній обмежується поданням тільки податкової звітності. Податковий баланс складається з двох частин [4]:

– майнової, в якій здійснюється оцінка майна за поточною (ринковою) ціною для розрахунку податку на майно;

– результативної, призначеної для розрахунку прибуткового корпоративного податку та податку на промисловий капітал.

Для підприємств України цінним є досвід Німеччини щодо складання управлінського огляду й аналізу фінансового стану та результатів діяльності суб'єктів, оскільки звіт про управління наші підприємства будуть уперше складати за 2018 р.

В Італії, згідно з чинним законодавством, необхідні фінансові звітні документи включають: балансовий звіт, звіт про прибутки і збитки, звіт про рух грошових коштів, звіт про рух капіталу, звіт президента компанії, коментарі до звітів (пояснювальну записку) та ін. Проте надавати їх у повному обсязі зобов'язані тільки великі компанії, а дрібні і середні можуть обмежитися скороченими варіантами. До великої компанії належить організація, показники діяльності якої перевершують два з трьох установлених обмежень [8]: загальний обсяг активів – 1 млн. євро, загальний обсяг реалізації – 2 млн. євро та кількість працівників – 50 осіб.

Як і в багатьох країнах ЄС, скорочена та повна форми бухгалтерських документів мають однакову структуру. І в балансі, й у звіті про прибутки та збитки потрібно показувати порівняльні по роках показники. Будь-які зміни у застосовуваних бухгалтерських підходах чи методах аналізу повинні детально пояснюватися в коментарях до звітів, щоб користувач міг порівняти поточні показники з показниками минулого року і прийняти на їх основі правильне управлінське рішення. Формат балансового звіту в Італії такий самий, як і в Німеччині. Балансовий звіт надається в горизонтальному форматі. Звіт про прибутки і збитки складається у вертикальному форматі, при цьому перевага надається методу за типом витрат і рідше застосовується функціональний метод. Коментарі є складовою частиною бухгалтерських звітів [9].

Підприємства України мають використовувати практику Італії щодо подання облікової політики складання фінансової звітності та її змін через пояснення в примітках до річної фінансової звітності, щоб користувачі могли правильно трактувати показники звітності, порівнювати поточні показники з показниками минулого року і приймати на їх основі правильні управлінські рішення.

Щорічні фінансові звіти у Франції складаються з балансу, звіту про прибутки і збитки

та коментарів до них, які можуть подаватися трьома способами [4]:

1. скорочений варіант: баланс, звіт і коментар подають загальним підсумком;

2. основний, коли до вказаних подаються ще й інші документи (таблиці, в яких указують порядок отримання прибутків, порівняльні дані за п'ять останніх років, цінні папери тощо);

3. детальний, який не є обов'язковим (баланс, звіт про прибутки і збитки, пояснення, документи щодо самофінансування фірми протягом року, діаграми та графіки зміни фінансового стану тощо).

Далі подають коментарі або пояснення до фінансових звітів, які дають можливість зрозуміти їх зміст, а також дають пояснення за бухгалтерськими принципами, які використовувалися протягом звітного періоду.

У Франції не існує спеціальних нормативних документів, які б указували, як необхідно діяти за інфляційних явищ. Але Міністерство фінансів і економіки дозволяє проводити переоцінку активів відповідно до зафіксованих темпів інфляції. У період 1919–1927 рр., коли рівень інфляції у Франції був дуже високим, багато французьких компаній готували фінансові звіти у двох варіантах: у паперових грошах, що відображало поточну вартість, і в золотих франках, що відповідало постійній вартості [4].

Україна може скористатися досвідом Франції подання скороченого варіанту фінансової звітності для суб'єктів малого підприємництва, коли звіт і коментар подають загальним підсумком.

Ще однією країною-лідером є Японія. Системи публічного розкриття фінансової інформації в недержавному секторі економіки Японії до закінчення Другої світової війни фактично не існувало. Нині в Японії функціонує орган із розроблення стандартів для приватного сектору – Рада зі стандартів фінансової звітності, який був створений у 2001 р. внаслідок тенденцій до стандартизації та гармонізації національних правил ведення обліку та складання звітності відповідно до міжнародних вимог. Незважаючи на тривалий процес запровадження, нині Міжнародні стандарти фінансової звітності дозволені для використання лише публічними компаніями [10].

Фінансову звітність в японських компаніях складають на 1 січня і 1 липня, що викликано обов'язковістю обчислення дивідендів акціонерними товариствами для акціонерів два рази на рік. До основних фінансових звітів належать (для публічних компаній): баланс, звіт про прибутки і збитки, примітки [8]. Практика Японії обчислення дивідендів і складання звітності двічі на рік та ефективність таких заходів потребує більш глибокого та детального аналізу для запровадження позитивного досвіду в практику України.

Проаналізувавши вищенаведені дані, видно, що обов'язковими формами фінансової звітності підприємств для всіх представлених країн є баланс, звіт про прибутки і збитки та примітки (коментарі, пояснення, інші матеріали). Це можна пояснити необхідністю врахування ресурсів, які контролює суб'єкт господарювання й які використовуються у процесі виробництва та відображення основних результатів діяльності підприємств. Використання ж багатьма країнами (Великобританією, Канадою, Італією, США) звіту про рух грошових коштів пояснюється необхідністю підсумовувати інформацію про надходження і вибуття грошових коштів підприємства для фіксації вхідних та вихідних потоків [11].

Більшість країн світу, у т. ч. Великобританія, Німеччина, Японія та Італія, включає до обов'язкових форм фінансової звітності пояснювальну записку або примітки до фінансових звітів. Це вказує на наявність бажання уточнити дані, що представлені у вищеперерахованих формах, для уникнення розбіжностей під час їх трактування.

Із досліджуваних країн Італія є найбільш бюрократичною країною, бо в ній використовують найбільше обов'язкових форм фінансової звітності. Найменше документів потрібно подавати в Японії та Франції – лише три форми. Це може пояснюватися економічною політикою держав [11].

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, можна зробити висновок, що склад обов'язкових форм фінансової звітності різних країн є відмінним між собою, але можна виділити чотири групи, кожна з яких матиме своє економічне обґрунтування. Так, усі країни обов'язково подають баланс та звіт про прибутки і збитки, однак дані форми мають певні відмінності у різних країнах.

Звіт про фінансові результати є обов'язковою формою фінансового звіту підприємства, тому що його основною метою є надання інформації користувачам про формування фінансового результату підприємства.

Звіт про рух грошових коштів складається, тому що у користувачів виникає необхідність знати, з яких джерел надходили гроші на підприємство, за якими напрямами й на які цілі витрачалися гроші, за рахунок чого змінився залишок грошових коштів за звітний період тощо.

Інші форми фінансової звітності прямо не відображають кінцевий результат діяльності підприємства, тому їх не можна віднести до основних, через що виникає необхідність поєднати їх у єдину групу як додатки, що характеризують становище підприємства, містять відомості щодо акціонерів, характеризують результати діяльності та перспективи, а також висновки аудиторів.

Так чи інакше, головними документами фінансової звітності в зарубіжних країнах є бухгалтерський баланс, звіт про прибутки і збитки,

звіт про нерозподілений прибуток, звіт про рух грошових коштів, звіт про зміну фінансового стану, звіт про зміни у власному капіталі та пояснювальна записка.

Незважаючи на відповідність Міжнародним стандартам фінансової звітності, кожна країна має свою історію та особливості формування фінансових звітів, які визначаються економічною політикою держави. Аналіз складу фінансової звітності передових країн світу свідчить у цілому про відповідність національної практики складання фінансової звітності світовим надбанням. Усі позитивні тенденції та хороший досвід є доцільними до використання в практичній діяльності підприємств України.

Перспективами подальших досліджень є вдосконалення змісту та форм подання фінансової звітності підприємств України для інтеграції в міжнародну економіку, розроблення шляхів і можливостей збільшення соціальної спрямованості звітності, поєднання фінансової, статистичної та інших форм звітності й підготовка на їх основі інтегрованої звітності суб'єктів господарювання.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Трачова Д.М., Сахно Л.А. Перехід на Міжнародні стандарти обліку і звітності: проблеми і перспективи. *Вісник Таврійського державного агротехнічного університету.* 2016. № 4. С. 270–276.

2. Чуніхіна Т.С., Проценко Л.А. Розкриття інформації про фінансові результати у форматі міжнародних та національних стандартів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2018. № 19(2). С. 153–157.

3. Бузнік А.О. Порівняльна характеристика і основні розбіжності між МСБО та П(С)БО. *Студентський науковий вісник Миколаївського аграрного університету*. 2010. № 2(1). С. 21–27.

4. Лучко М.Р., Бенько І.Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Тернопіль : Економічна думка, 2004. 205 с. URL : http://library.tneu.edu.ua/files/EVD/luthko.pdf (дата звернення: 22.02.2019).

5. Семенюта В.В., Пачева А.Д. Аналіз міжнародного досвіду в організації облікового процесу. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка»*. 2014. № 8(4). С. 171–177.

6. Шипіна С.Б. Зарубіжний досвід розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності за МСФЗ. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2016. № 17(4). С. 147–150.

7. Ткаченко Ю.П. Особливості ведення бухгалтерського обліку у Великобританії. *Наука та освіта: ключові питання сучасності.* 2018. № 6. С. 65–66. URL : https://ukrlogos.in.ua/documents/18_05_2018_245.pdf (дата звернення: 22.02.2019).

8. Галузіна С.М. Міжнародний облік та аудит : навчальний посібник. Санкт-Птеребург, 2002. URL : http://kniga.scienceontheweb.net/regulirovanie-sistemyi-buhgalterskogo-ucheta-21792.html (дата звернення: 22.02.2019).

9. Руда І.О. Міжнародна практика складання та подання балансу. *Економічні науки.* 2013. № 11. URL : file:///C:/Users/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%81%D1%96%D1%8F/Downloads/ecnof_2013_10(4)__33.pdf (дата звернення: 22.02.2019).

10. Голобородько Т.В. Використання Міжнародних стандартів фінансової звітності у зарубіжних країнах. *Ефективна економіка.* 2016. № 10. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5293 (дата звернення: 22.02.2019).

11. Полькіна А.С. Аналіз закордонного досвіду формування фінансової звітності підприємств. *Економічні науки.* 2012. № 10. URL : http://www.rusnauka.com/15_NNM_2012/Economics/10_110925.doc.htm (дата звернення: 22.02.2019).